

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/350/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

200/2011. (VII. 21.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ képviselőjében eljáró személy által 2011. március 8-án előterjesztett **panaszt** a 2011. július 21-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos képviselője 2011. március 8-án postai úton terjesztette elő a panaszos panaszbeadványát.

A panaszbeadvány tartalma szerint 2011. február 25. napján este a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) egyik Kerületi Rendőrkapitányság szolgálatban lévő rendőrei a panaszost mentővel elszállították az egyik Kórház Pszichiátriai Osztályára otthonából. Ennek előzménye az volt, hogy a panaszos 2009. óta több esetben kihívta a BRFK egyik Kerületi Rendőrkapitányság rendőreit azért, mert a felette lakó személy zajos – véleménye szerint „csiszolás, darálás, kopácsolás

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

szerű” – tevékenységet folytat a nap különböző szakában. A kiérkező rendőrök a zaj forrását eddig nem találták meg, mivel egyetlen alkalommal sem tapasztaltak a szomszédnál semmilyen zajos tevékenység végzésére utaló körülményt. A panaszos képviselőjének állítása szerint, amint a rendőrök elmennek, újra kezdődik a zajos tevékenység.

A panaszos 2011. február 25. napján szintén a fent említett zaj miatt hívta ki a rendőröket, akik ez esetben sem találtak semmit, azonban távozásuk után újra kezdődött a zajhatás és a panaszos ismételten visszahívta őket. A rendőrök kiérkezésükkor csak annyit mondtak a panaszosnak, hogy „öltözzön fel”. A panaszost ekkor már a kapuban várta a mentő, mely ezt követően egy Kórház Pszichiátriai Osztályára szállította őt.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrség nem tájékoztatta édesanyját a szándékáról, továbbá, hogy a mentős nem engedte meg a panaszosnak, hogy felhívja őt.

A panaszos álláspontja szerint csak abban az esetben lehet ilyen módon eljárni, amennyiben az intézkedéssel érintett személy ön- vagy közveszélyes.

A fent kifejtettek alapján a panaszos megítélése szerint a rendőrök eljárásukkal megsértették a panaszos emberi méltóságához való jogát, továbbá „egyéni szabadságjogát” is jelentős mértékben korlátozták.

A panaszbeadvány szerint a panaszos a kórházban semmilyen gyógyszert, kezelést nem kapott és a kötelező 3 napos megfigyelés után haza is engedték.

A fentiek alapján kérte a Testületet, hogy vizsgálja meg a panaszossal szemben intézkedő rendőrök magatartását.

2) A panaszos képviselője a 2011. április 2-án kelt – a Testület 2011. március 24. napján kelt írásbeli tájékoztató levelében foglaltakra figyelemmel – panasz kiegészítésben az eredeti beadványban sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatosan előadta, hogy a panaszos semmilyen tájékoztatást nem kapott arról, hogy mi a rendőrök szándéka. A panaszossal a rendőrök mindössze a következőket közölték: „öltözzön fel, személyi igazolványt, TAJ kártyát hozza magával, velünk kell jönni, és csak pár kérdést tesznek fel, ahova visznek.” Ezek után a panaszos azt hitte, hogy a rendőrkapitányságra fogják vinni jegyzőkönyv felvétele miatt. Amikor a panaszos lakásából lementek, a ház előtt állt már a mentő, mely beszállította a kórházba. A kórházban az ügyeletes orvos nem engedte el a panaszost, másnap reggel pedig értesítette a panaszos képviselőjét. A panaszosnak a hétvégét a zárt osztályon kellett töltenie.

A panaszbeadvány kiegészítés szerint, a panaszossal szemben nem alkalmaztak kényszerítő eszközt, azonban a panasztételi joggal összefüggésben nem kapott tájékoztatást.

A panaszos képviselőjének állítása szerint a panaszos nem kapott pszichiátriai gyógyszert, csak Cavintont, és úgy gondolja, hogy agyi érlemeszesedés miatt nem kellett volna zárt osztályra kerülnie. A panaszos 73 éves, ezért az lenne a furcsa, ha ebben a korban nem lenne érlemeszesedése. A panaszos rendszeresen szed gyógyszert a magas vérnyomására. Pszichiátriai betegsége azonban se neki, se másnak nem volt soha a családban.

A panaszbeadvány kiegészítés arról is beszámol, hogy a panaszos a nap legkülönbözőbb szakaszában hallja a zavaró hangokat és általában estére fogy el a türelme, amikor a rendőrséget is értesítette. A zajt sajnos csak egyedül a panaszos hallja, mivel ő a IX. emeleten lakik, a hanggal járó tevékenység pedig a X. emeleti lakásban zajlik. A legjobban a lakás mellékhelyiségében hallhatóak a zajok, melyekről a panaszos hangfelvétellel is rendelkezik.

A panasz kiegészítés szerint a panaszos képviselője a BRFK egyik Kerületi Rendőrkapitányságához fordult először segítségért, azonban ott nem járt sikerrel. Ezt követően az interneten találta meg a Testületet és elérhetőségeit.

3) A Testület a panaszbeadvány kiegészítésében foglaltakra tekintettel kérte a panaszos képviselőjét, hogy bocsássa a Testület rendelkezésére a panaszos kórházi zárójelentését.

A zárójelentés másolatát a panaszos képviselője 2011. május 5. napján küldte el a Testület részére, melyet pár mondatban kommentált is, hangot adva azon véleményének, miszerint a zárójelentésben foglaltak miatt nem kell valakinek zárt osztályra kerülnie. A panaszos ugyanis valóban nagyon ideges volt a történetek miatt, ezért is nem juthattak dolgok az eszébe, azonban nem volt veszélyes sem magára, sem másra. Hozzátette továbbá azt is, hogy a zajos tevékenység különböző időpontokban változatlanul fennáll.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás teljes körű tisztázása érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a BRFK illetékes Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjétől.

1) A biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló, 2011. február 26. napján kelt jelentés tartalma szerint a panaszossal szembeni rendőri intézkedés jogalapja a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése, 31. § (1) bekezdése és a 37. § d) pontja volt.

Az eljáró r. főtörzsőrmester 2011. február 25-én 20 óra 55 perckor az ügyeletvezető utasítására megjelent a panaszos otthonánál, mert bejelentés érkezett a panaszostól, hogy a X. emeleten lakó család hangosan kopácsol.

A kérkező járőr a helyszínen meghallgatta a panaszost, aki elmondta, hogy nem tud pihenni, mert a felette lakó szomszédjának a lakásából szűrődő kopogó hangokat hall.

A helyszínen intézkedő r. főtörzsőrmester azonban a panaszos meghallgatása során sem a lépcsőházban, sem a lakásban nem hallott kopogó hangokat. Ezt követően az intézkedő r. főtörzsőrmester, ahol nem tapasztalt semmiféle zajt, illetve bűncselekményre vagy szabálysértésre utaló körülményt, továbbá a szomszéd kérdésére azt is elmondta, hogy nem végeznek lakásfelújítást, és nem kopognak semmivel.

A járőr a történeteket jelentette az ügyeletnek majd 21 óra 15 perckor elhagyta a helyszínt.

Az ügyelet 22 óra 25 perckor ismételten utasította a járőrt, hogy jelenjen meg a fenti helyszínen, mert a panaszos ismételten bejelentést tett arról, hogy kopogó hangokat hall.

A helyszínen 22 óra 35 perckor megjelent járőrnek a panaszos elmondta, hogy még mindig nagyon zavarják a kopogó hangok, amiket hall a szomszédból. Kérdésre elmondta továbbá, hogy most is hallja a kopogó hangokat. A r. főtörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy ő nem hallja a kopogó hangokat, melyet a panaszos nem értett és próbálta meggyőzni a rendőröket arról, hogy ő most is hallja ezeket a hangokat. Ezt követően a panaszos ismételten elmondta, hogy őt nagyon zavarják a kopogó hangok és azt hajtogatta, hogy „a hangok, a hangok teljesen az örületbe kergetnek nem bírom tovább, folyton csak a kopácsolás, ki vagyok készülve ettől teljesen”. Ezt követően leült egy székre az előszobában és előre-hátra dülöngélve mozgatta a felsőtestét, és azt ismételte, hogy „a hangok, a hangok”.

A történeteket a járőr jelentette az ügyeletnek és mentőt kért a helyszínre.

A mentő 22 óra 51 perckor érkezett a helyszínre, majd a jelen levő orvos megvizsgálta a panaszost és elmondta, hogy őt további ellátás céljából a Nyíró Gyula Kórház Pszichiátriai Osztályára szállítják.

A helyszínről a járőr 23 óra 5 perckor távozott.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás eredménye szerint a jelentésben említett rendőri intézkedések jogszerűek és szakszerűek voltak. A parancsnok az Rtv. 15. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott arányosság követelményét is megvizsgálta és megállapította, hogy az intézkedések arányosak voltak.

2) A helyszínen intézkedő r. főtörzsőrmester jelentése az esettel kapcsolatosan a következő többletinformációkat tartalmazza.

Az eljáró járőr a fentiekben ismertetett bejelentések alapján kétszer jelent meg a bejelentő (panaszos) lakásán, mind a két esetben csendháborításról szóló bejelentés miatt.

Első kiérkezése 21 óra 00 perckor történt. Az intézkedés megkezdése előtt az Rtv.-ben foglaltaknak megfelelően bemutatkozott – nevével, rendfokozatával, jelvéyszámával azonosította magát – és még a lépcsőházban elmondta, hogy honnan és miért jött. Intézkedése során az emberi normáknak megfelelően beszélt és viselkedett a bejelentővel.

A panaszos az eljáró r. főtörzsőrmestert beengedte a lakásába, majd arról számolt be, hogy nem tud pihenni, mert kopogó hangokat hall. A panaszos azt állította, hogy a felette lakó szomszédja kopácsol egy kalapáccsal. A panaszos megmutatta továbbá, hogy lakása mellékhelyiségében egy székre magnót helyezett, melynek segítségével azokat a hangokat rögzíti, amiket esetlegesen hall. Ennek kapcsán a r. főtörzsőrmester megjegyezte, hogy ezen tevékenységet egy kissé furcsának találta.

A helyszínen intézkedő r. főtörzsőrmester a panaszos meghallgatása során sem a lépcsőházban, sem a lakásban nem hallotta az említett kopogó hangokat.

A rendőrök intézkedésük során megpróbálták a panaszos szomszédjait meghallgatni, azonban senkivel sem tudták felvenni a kapcsolatot, mivel este volt már és a lakók aludtak.

A r. főtörzsőrmester ezt követően megjelent a X. emelet érintett lakásnál, ahol nem tapasztalt semmiféle zajt, illetve szabálysértésre vagy bűncselekményre utaló körülményt, illetve az ott lakó személy kérdésére elmondta, hogy nem végeznek lakásfelújítást és nem kopognak semmivel. Ezt követően rögzítette az adatokat és tájékoztatta a panaszost, hogy ha bármilyen zajt hall, akkor ismét tegyen bejelentést a rendőrségre.

A jelentés tartalma szerint a r. főtörzsőrmester a panaszos lakásánál másodszor 22 óra 40 perc körüli időben megjelent. A helyszínre érve nem tapasztalt semmilyen csendháborításra alkalmas zajt. A panaszos ugyanakkor ismételten előadta, hogy őt még mindig nagyon zavarja a kopogó hang, amiket szomszédjából hall. A r. főtörzsőrmester ekkor igyekezett megnyugtatni a panaszost, aki kérdésére elmondta, hogy most is hallja a hangos kopogó hangokat. A r. főtörzsőrmester közölte a panaszossal, hogy ő nem hallja a kopogó hangokat, melyet a panaszos nem értett és próbálta meggyőzni a rendőröket arról, hogy ő most is hallja ezeket a hangokat. Ezt követően a panaszos ismételten elmondta, hogy őt nagyon zavarják a kopogó hangok és azt hajtogatta, hogy „a hangok, a hangok teljesen az örületbe kergetnek nem bírom tovább, folyton csak a kopácsolás, ki vagyok készülve ettől teljesen”. Ezt követően leült egy székre az előszobában és előre-hátra dülöngélve mozgatta a felsőtestét, és azt ismételte, hogy „a hangok, a hangok”.

A történeteket r. főtörzsőrmester jelentette az ügyeletnek és mivel nem orvos, ezért mentőt kért a helyszínre. A mentő kiérkezéséig a panaszos csak ült a széken, és közben többször megkérdezte, hogy a rendőr miért nem hallja azt a kopogást, amit ő most is hall.

A mentő 22 óra 51 perckor érkezett a helyszínre. Miután az orvos megvizsgálta a panaszost elmondta, hogy őt további ellátás céljából egy Kórház Pszichiátriai Osztályára szállítják.

A jelentés rögzíti továbbá, hogy az intézkedő r. főtörzsőrmester tájékoztatta a panaszost arról, hogy az intézkedéssel szemben írásban és szóban a BRFK illetékes Kerületi Rendőrkapitányságon, valamint a BRFK Teve utcai székházában. A panaszos a rendőröknek úgy nyilatkozott, hogy nem kíván panasszal élni és hozzátartozó kiértékelését sem kéri.

3) A 2011. március 3. napján kelt jelentés azon többletinformációt tartalmazza, hogy a történetekkel kapcsolatosan meghallgatott – a panaszos felett lakó – szomszéd elmondása szerint a panaszos többször kihívta már rájuk a rendőrséget, az említett zajhatások miatt, azonban a panaszos állítása egy alkalommal sem bizonyult valósnak. A szomszéd elmondta továbbá, hogy a panaszossal szemben nem kíván feljelentéssel élni, mivel tudja, hogy baj van az elmeállapotával és már elszállították pszichiátriai kivizsgálásra.

4) A BRFK illetékes Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele a fent ismertetettekhez képest annyi többletinformációt tartalmaz, hogy a panaszos 2011. február 25. napján tett bejelentése a rögzített hívások között nem szerepel. A panaszos lakásánál történt második rendőri intézkedés kapcsán a levél rögzíti, hogy fenn állt annak a lehetősége, hogy a panaszos lakásában hagyásával önmagában kárt tesz, illetve környezetére nézve lelkiállapota miatt veszélyt jelent, ezért az intézkedő rendőr az Rtv. 37. § b) pontja alapján részére mentőt kért. A mentő értesítésére 22 óra 35 perckor, a helyszínre érkezést követően a bejelentő ismételt meghallgatása után került sor.

A tájékoztató levél tartalmazza továbbá azt, hogy az „intézkedés során a panasztételi lehetőségre vonatkozóan tájékoztatás nem történt”. Néhány sorral később azonban a levél azt rögzíti, hogy az intézkedő rendőr megkísérelte az intézkedés kapcsán rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről tájékoztatni a panaszost, de ezt már nem értette meg.

A jelentés továbbá arra is kitér, hogy a panaszos bejelentése nem ismeretlen keletű a hatóság előtt. A korábban tett bejelentéseket az illetékes körzeti megbízott kellő alaposággal vizsgálta ki, azonban azok minden esetben alaptalannak bizonyultak.

5) A rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok több olyan egyéb iratot is tartalmaznak, melyek nem a panaszos által panaszolt konkrét eseményhez

kapcsolódnak, hanem a panaszos – a jelen panaszbeadvány alapját is képező zavaró hangok miatt – korábban tett bejelentéseihez. Ezen iratok részletes ismertetésétől a Testület az előbbieken okán eltekint, ám azok jelen ügghöz társítható tartalma az alábbiakban foglalható össze.

A hivatkozott iratok tanúsága szerint a panaszos már számos alkalommal bejelentéssel élt az illetékes rendőrkapitányság felé abból kifolyólag, hogy felette lakó szomszédok olyan kalapáló, fűrészelő és egyéb munkákat folytatnak a lakásban, mely miatt ő nem tud pihenni. A bejelentések kivizsgálása során a rendőrök egy esetben sem tapasztaltak csendháborításra utaló körülményeket, továbbá más meghallgatott szomszédok elmondása is azt a tényt támasztotta alá, hogy a lépcsőházban mindig nagy csend van és, hogy a panaszos felett lakók is nagyon csendesek és késő estig szoktak dolgozni, ezért kizárt, hogy napközben bárminemű zajt produkálnának. Rögzítésre került továbbá az is, hogy a panaszos által vélt zajokat rögzítő magnófelvételen a statikai recsegésen kívül csak egy kb. 30 másodpercig tartó fűrészes zaj hallható.

A csatolt dokumentumokból az is kiderül, hogy a panaszos a Budapest Főváros illetékes Kerület Önkormányzat Jegyzőjénél is kezdeményezett eljárást, azonban panaszát itt is elutasították.

III.

A panaszos beadványa kapcsán a Testületnek elsőként azt kellett vizsgálnia, hogy annak előterjesztésére határidőben került-e sor. A Testület ezért a panaszos

igazolási kérelmének

tárgyában az alábbi döntést hozta:

A Testület eljárását az Rtv. a IX. fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 93. §-a értelmében a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet a Testületnél előterjeszteni.

A konkrét esetben a hivatkozott törvényhely első fordulata alkalmazásának volt helye, hiszen megállapítható, hogy a panaszos a sérelmeit már a rendőri intézkedés alkalmával, azzal egy időben felismerte. Ez azt jelenti, hogy a panasz előterjesztésére nyitva álló nyolcnapos határidőt az intézkedés napjától kellett számítani. A sérelmezett esemény 2011. február 25-én történt, tehát a nyolcnapos határidő – figyelembe véve, hogy a nyolcadik nap március 5-re szombatra esett – március 7-én járt le. A panaszos azonban meghatalmazott képviselőjén, lányán keresztül csak 2011. március 8-án postai úton terjesztette elő panaszát.

A határidő számítása kapcsán jelen ügyben elkerülhetetlen azon körülménynek tisztázása, hogy a panaszost az intézkedés során tájékoztatták-e panasztételi jogáról. A helyszínen intézkedő rendőr jelentésében arról számol be, hogy ő a panaszjogra vonatkozó tájékoztatást megadta, azonban a panaszos nem kívánt élni panasszal. Az illetékes kerületi rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele egyrészt arról számolt be, hogy nem történt meg a panasztétel lehetőségéről tájékoztatást, másrészt pedig hogy az intézkedő rendőr megkísérelte a jogorvoslati lehetőségről való felvilágosítani a panaszost, azonban ő azt már nem értette meg. Mindezzel szemben a panaszos képviselőjének állítása szerint a panaszos panasztételi jogával kapcsolatosan nem kapott tájékoztatást.

A Testület a panaszjog érvényesülését garanciális jellegűnek tekinti, ezért töretlen gyakorlata szerint határidőben érkezettként kezeli azokat a beadványokat, amelyeket azért terjesztettek elő késedelmesen, mert az eljáró rendőrök nem tájékoztatták az intézkedés alá vontakat panaszjogukról. A panaszos képviselője a panasz kiegészítésében előadta azt is, hogy az interneten talált rá a Testületre, és minek után a kerületi rendőrkapitányságon nem járt sikerrel, úgy döntött a Testülethez fordul.

A rendőrség nem tudott a Testület rendelkezésre bocsátani olyan bizonyítékot, amely a panaszjogról történő tájékoztatás megtörténtét minden kétséget kizáróan alátámasztotta volna. A panaszosi állítás és a rendőrségi dokumentumok – amelyek egyébként önmagukban is ellentmondásosak – közötti ellentétet a Testület a rendelkezésére álló bizonyítási eszközökkel feloldani nem tudta, így nem volt megállapítható, hogy megtörtént-e a panaszos kioktatása a jogorvoslati lehetőségekről avagy erre nem került sor.

A határidő számítása kapcsán szükséges még utalni azon figyelmen kívül nem hagyható körülményre, hogy az intézkedés alkalmával az intézkedő rendőr indokoltnak tartotta mentő hívását a panaszoshoz egészségi állapota miatt. A helyszínre kikerülő orvos a panaszos kórházba szállítása mellett döntött. A panaszos vele szemben foganatosított rendőri intézkedést követően 2011. február 25. napjától 2011. március 1. napjáig kórházban tartózkodott, a panasztétel lehetőségével tehát a törvényes határidőn belül ezért sem tudott élni. A panaszos a kórházban tartózkodásának időtartamát a zárójelentés Testület részére történő megküldésével igazolta, mely szerint ő onnan 2011. március 8-án 8 óra 17 perckor távozott. Tehát a panaszos kórházba szállításának körülményei, illetve az azt követő kórházi ellátása, tartózkodása nem tették számára lehetővé azt, hogy panasztételi jogával határidőben élni tudjon. Látható az is, hogy a panaszos a kórházból való távozását követően azonnal élt panaszjogával és képviselőjén keresztül panasszal fordult a Testülethez.

A fentieket, azaz azt, hogy a nem volt megállapítható, hogy a rendőrség eleget tett-e panasztétellel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségének, valamint azt a tényt, hogy a panaszos a kórházban tartózkodása alatt nem tudott élni a panaszjogával, a Testület a panaszos késedelmét kimentő körülményként értékelte, ezért pedig az igazolási kérelemnek helyt adott, a beadványt határidőben érkezettként befogadta, és érdemben vizsgálni kezdte.

IV.

Az eljárás során a Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz és az 54. §-ában rögzített emberi méltósághoz, valamint az 57. §-ának (5) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszos sérelmei abból fakadtak, hogy az általa halott zaj kapcsán tett bejelentése miatt érkezett rendőrök mentőt hívtak hozzá. A panaszosi előadás vizsgálata során a Testület az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 11. § (1) bekezdése szerint „a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni”.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.”

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése értelmében „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni”.

Az Rtv. 37. §-a alapján a rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében

a) megteszi a veszélyhelyzet elhárításához, megszüntetéséhez haladéktalanul szükséges, a feladatkörébe tartozó intézkedéseket;

b) intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában;

c) intézkedik az öngyilkosság lehetőség szerinti megakadályozására;

d) közterületen vagy nyilvános helyen - ha az élet vagy a testi épség védelme megkívánja - intézkedik a magatehetetlen, önkívületben lévő, illetve erősen ittas vagy bódult személynek a lakására vagy kijózanító állomásra, egészségügyi intézetbe kíséréséről, illetőleg szállíttatásáról;

e) területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen vagy onnan távozzék, illetőleg az ott tartózkodókat távozásra kötelezheti.

a) A rendelkezésre bocsátott iratok és a panaszos előadása alapján egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos lakásához bejelentés alapján érkeztek a rendőrök, azzal tehát intézkedési kötelezettségüket teljesítették. A Testület a rendőrök magatartásának ugyanakkor csak a panaszos által kifejezetten sérelmezett elemét, vagyis azt vizsgálta, hogy a rendőrök jogszerűen jártak-e el, amikor a panaszoshoz mentőt hívtak.

A konkrét panasz vizsgálata szempontjából annak van csupán relevanciája, hogy a panaszos rendőri intézkedés alatt tanúsított – önmagát veszélyeztető – magatartása kellő alappal szolgálhatott-e ahhoz, hogy a rendőrök a panaszossal szemben biztonsági intézkedés foganatosítását tartották szükségesnek.

A Testület megítélése szerint az adott helyzetben a kikerülő rendőröknek a fentiekben ismertetett jogszabályok alapján kötelességük volt annak tisztázása, hogy fennáll-e a panaszos részéről bármiféle veszélyeztető magatartás kockázata akár önmagára, akár a környezetében élő személyekre nézve. Jelentőséget tulajdonított ugyanakkor annak is, hogy döntésüket egy olyan helyzet értékelésével kellett kialakítaniuk, amely széleskörű egészségügyi ismeretek alkalmazását kívánta volna meg tőlük. A kompetenciájukat nyilvánvalóan meghaladó szakkérdésnek az eldöntéséhez hívtak a panaszoshoz mentőt, melynek orvosa végül éppen azt állapította meg, hogy a panaszos kórházba szállítása és további kivizsgálása szükséges. A kikerülő mentő intézkedése nyomán tehát pontosan az nyert bizonyítást, hogy a rendőrök által tapasztalt panaszosi magatartás megalapozta a biztonsági intézkedés foganatosítását.

A Testület hitelesnek fogadta el a rendőri jelentésben foglaltakat, miszerint a rendőri intézkedés alatt a panaszos által hallott hangokat nem hallották az eljáró rendőrök, továbbá a zaj forrásának vélt X. emeleti lakásnál sem tapasztaltak semmiféle zajt.

A Testület a rendőrök azon állításának a kétségbevonására sem látott indokot, mely a panaszos jelentésben rögzített viselkedésére utalt. Eszerint a panaszos egy széken ülve, felső testét előre-hátra ingatva csak azt hajtogatta, hogy a „hangok a hangok teljesen az örületbe kergetnek, nem bírom tovább, folyton csak a kopácsolás, ki vagyok készülve ettől teljesen”.

A rendőrség jelentésének a panaszos állapotára vonatkozó állításait támasztja alá az a tény is, hogy helyszínre kikerülő mentőorvos – a panaszos megvizsgálását követően – indokoltnak látta a panaszos kórházba szállítását és annak további kivizsgálását.

A Testület annak megállapítása érdekében, hogy tisztázza a panaszossal szemben alkalmazott biztonsági intézkedés jogszerűségét, beszerezte a panaszos kórházi zárójelentését, melyben foglalt szakorvosi vélemény rögzíti, hogy „a beteget szellemi hanyatlás talaján kialakult organikus hallucinózis és deluzív zavar miatt osztályunkra sürgősséggel felveszem további kivizsgálás és gyógyszerbeállítás céljából.” Ezen szakvélemény alapján a panaszost megvizsgáló pszichiáter szakorvos indokoltnak látta a panaszos további kivizsgálását, illetve megfigyelését. A panaszos kórházi kezelését

követően kialakított – és szintén a zárójelentésben rögzített – szakorvosi javaslat szerint „A továbbiakban rendszeres háziorvosi, és szükség esetén pszichiátriai gondozói kontroll szükséges.”

A fentiek alapján a Testület vizsgálata során relevánsnak ítélte meg azon körülményt, hogy a pszichiáter szakorvos indokoltan látta a panaszos kórházi kezelését, ugyanis ez is csak azt erősíti meg, hogy a panaszossal szemben eljáró rendőr – aki nyilvánvalóan a panaszos mentális állapotát nem tudja teljes bizonyossággal felmérni, illetve megítélni – megalapozottan gondolhatta azt, hogy olyan önveszélyes állapot áll fenn, mely a mentő kihívását indokoltá tette.

Mindezek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy az eset összes körülménye kellő alapot szolgáltatott ahhoz, hogy az eljáró rendőrök – szaktudás és orvosi ismeretek hiányában – arra a következtetésre jussanak, hogy az Rtv. 37. §-ában meghatározott feltételek fennállhatnak. Indokoltan értékelte ezért a Testület a rendőrök azon döntését, hogy a panaszos egészségi állapotának felmérése érdekében mentőt hívtak.

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrök eljárása az adott helyzetben megfelelő volt, és nem sértette a panaszos emberi méltósághoz és tisztességes eljáráshoz való jogát.

b) A biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló jelentésben a rendőrség a biztonsági intézkedés jogalapjaként az Rtv. 37.§ d) pontját jelölte meg, mely szerint a rendőr az önveszélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében közterületen vagy nyilvános helyen – ha az élet vagy a testi épség védelme megkívánja – intézkedik a magatehetetlen, önkívületben lévő, illetve erősen ittas vagy bódult személynek a lakására vagy kijózanító állomásra, egészségügyi intézetbe kíséréséről, illetőleg szállíttatásáról.

A feltárt tényállás alapján azonban egyértelműen megállapítható, hogy a rendőri intézkedésre nem közterületen, illetve nyilvános helyen, hanem a panaszos magánlakásában került sor. A tényállás szerint továbbá a panaszos nem volt magatehetetlen, önkívületi, illetve erősen ittas vagy bódult állapotban lévő személy. Minderre tekintettel a rendőrség az adott intézkedés jogalapjaként helytelenül jelölte meg az Rtv. 37.§ d) pontját.

A Testület vizsgálata során arra a megállapításra jutott, hogy a panaszossal szemben foganatosított biztonsági intézkedés jogalapját az Rtv. 37.§ b) pontja képezhette, mely alapján a rendőr az önveszélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében intézkedik az önmagát vagy mást veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában.

Az intézkedés jogalapjának helytelen megjelölése érinti a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát, azonban a Testület tekintettel arra, hogy az Rtv. mindkét hivatkozott rendelkezése ugyanazon intézkedési kötelezettséget – azaz a biztonsági intézkedéssel érintett személy egészségügyi intézetbe szállításról történő gondoskodást – rója a rendőrségre, a panaszos hivatkozott alapjoga nem sérült. Mindezek mellett a Testület hangot kíván adni azon álláspontjának, miszerint adott rendőri intézkedés jogalapjának helytelen megjelölése már önmagában is aggályosnak tekinthető.

2) A panaszos beadványában sérelmezte azt is, hogy a helyszínre kikerkező mentő nem értesítette a panaszos lányát a történetekről.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),
esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület a fent hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre tekintettel hangsúlyozza, hogy nincs hatásköre a panasz azon része tekintetében, mely a helyszínre kikerkező mentő cselekményeit, intézkedéseit érinti, ezért a panasz ezen részét a Testület nem vizsgálta.

3) A panaszbeadvány szerint a panaszos kifogásolta azt is, hogy a panaszost az eljáró rendőrök nem tájékoztatták a panasztételi lehetőségről.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése alapján köteles a rendőr az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről.

A helyszínen intézkedő rendőr jelentésében arról számol be, hogy a panaszost tájékoztatta, hogy az intézkedéssel szemben panasszal élhet írásban és szóban a BRFK illetékes Kerületi Rendőrkapitányságon, valamint a BRFK Teve utcai székházában. A jelentés szerint a panaszos a tájékoztatást megértette, és úgy nyilatkozott, hogy nem kíván panasszal élni.

Ezzel szemben a BRFK illetékes Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele azt rögzíti, hogy az intézkedés során a panasztételi lehetőségre vonatkozóan tájékoztatás nem történt. A helyszíni intézkedés során az intézkedő rendőrt a panaszos arról próbálta meggyőzni, hogy kopogó hangokat hall. Folyamatosan azt hajtogatta, hogy „a hangok, a hangok teljesen az örületbe kergetnek, nem bírom tovább, folyton csak a kopácsolás, ki vagyok készülve ettől teljesen”. Az intézkedő rendőr megkísérelte az intézkedés során a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről tájékoztatni, de ezt már nem értette meg.

Amint az a fent részletezettekben egyértelműen látható, nem csupán a panaszosi és rendőrségi előadások között tapasztalható ellentmondás, hanem maguk a rendőrségi jelentések között is. Ez utóbbit illetően a Testület megjegyzi, hogy ez a tény már önmagában aggályossá teszi a rendőrségi jelentések hitelességét.

Tekintettel mindezekre, a Testület annak eldöntése kapcsán, hogy a vizsgált esetben sérült-e a panaszos jogorvoslatihoz való joga – egyéb értékelhető bizonyíték hiányában – azon meghatározó körülményre kényszerült hagyatkozni, mely szerint épp a panaszos egészségi állapota indokolta a mentő értesítését, illetve kórházba szállítását. Figyelemmel arra, hogy a panaszos pszichés állapota alapján mind a mentő, mind pedig a pszichiáter szakorvos szükségesnek látta további kivizsgálását és megfigyelését, ezért a Testület álláspontja szerint a panaszosnak sem az intézkedés foganatosítása alatti zaklatott lelki állapotában, sem pedig az azt követő kórházi ellátása alatt nem állt módjában, hogy jogorvoslati lehetőségeit mérlegelje, illetve gyakorolhassa, még abban az esetben sem, ha az erről szóló tájékoztatást esetlegesen meg is kapta.

A Testület álláspontja kialakításánál az intézkedő rendőr jelentését vette alapul, aki úgy nyilatkozott, hogy a panasztétel lehetőségéről a tájékoztatás a panaszos részére megtörtént, azonban azzal a panaszos nem kívánt élni. A Testület egymásnak is ellentmondó rendőrségi nyilatkozatok, valamint a panaszos azzal ellentétes állítása közötti kollíziót feloldani nem tudta, ezért azt sem tudta megállapítani, hogy valóban megtörtént-e a panaszos jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatása, azonban a panaszos intézkedés alatti egészségi állapotára tekintettel arról sem tudott a Testület megnyugtatóan döntenie, hogy a részére adott tájékoztatást megérthette-e vagy sem. Fontos ismételt kiemelni azt, hogy a kérdés tisztázását nagymértékben megnehezítette az, hogy a rendőrség ellentétes információkat tartalmazó iratokat továbbított a Testület részére.

A fent részletezett körülményekre tekintettel a Testület a panaszos jogorvoslatihoz való jog sérelme nem volt megállapítható.

3) A panaszos beadványában azt is kifogásolta, hogy a lakásához kiérkező rendőrök nem tájékoztatták azon szándékukról, hogy mentőt hívnak hozzá, melyre tekintettel a Testület indokoltan tartotta azt is megvizsgálni, hogy a rendőrök mennyiben tettek

eleget az Rtv. 20. §-ában foglalt, az intézkedés tényének és céljának közlésére vonatkozó tájékoztatási kötelezettségüknek.

A konkrét esetben a rendőrök jelentésükben arról számoltak be, hogy a panaszoshoz az ügyeletes tiszttel folytatott konzultációt követően hívták ki a mentőt. Sem a jelentéstétel, sem pedig későbbi nyilatkozatásuk alkalmával nem tettek ugyanakkor utalást arra, hogy a panaszosnak az intézkedés okáról vagy céljáról akár a mentő kérését megelőzően, akár a vizsgálat befejezését követően magyarázattal szolgáltak volna. Ezzel szemben a panaszos képviselője a panaszbeadványban azt rögzítette, hogy a panaszossal csak annyit közöltek a rendőrök, hogy „öltözzön fel, személyi igazolványt, TAJ kártyát hozza magával, velünk kell jönni, és csak pár kérdést tesznek fel, ahová visznek.”

A kérdés megítélésében a Testület jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a rendőrök a Testületi megkeresésekre adott válaszokban sem tértek ki arra, hogy sor került-e a panaszos tájékoztatására a vele szemben foganatosított biztonsági intézkedést illetően. A Testület jelen ponton utal eddigi gyakorlatára, mely szerint, amennyiben a rendőrség – ahogy jelen esetben is történt – nem cáfolja a panaszos által előadottakat, úgy a Testület a döntését a panaszosi állításra alapozza. A Testület ezért a rendelkezésre álló adatok alapján a panaszos előadását fogadta el, így az intézkedés tényéről és céljáról való tájékoztatás megtörténtének vagy meg nem történtének értékelésénél azt vette alapul álláspontja kialakításakor.

A fent ismertetett körülményekből kiindulva a Testület arra a következtetésre jutott, hogy az Rtv. 20. § szerinti tájékoztatási kötelezettségüknek a panaszossal szemben eljáró rendőrök nem tettek eleget, melyre tekintettel a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának csekély fokú sérelmét szükségesnek tartotta megállapítani.

V.

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrök eljárása az adott helyzetben egyrésztől nem sértette a panaszos emberi méltóságát, a tisztességes eljáráshoz való jogát, jogorvoslathoz való jogát, ugyanakkor másrésztől a tájékoztatási kötelezettség teljesítésének elmulasztása a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának megsértését eredményezte.

A Testület megítélése szerint ugyanakkor a megvalósult sérelem nem éri el a súlyosság azon fokát, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2011. július 21.

Dr. Juhász Imre
elnök,
előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET